

Tänka, snabbt och långsamt (Kahneman, 2012)

Två system som styr hur vi uppfattar världen och hur vi fattar beslut

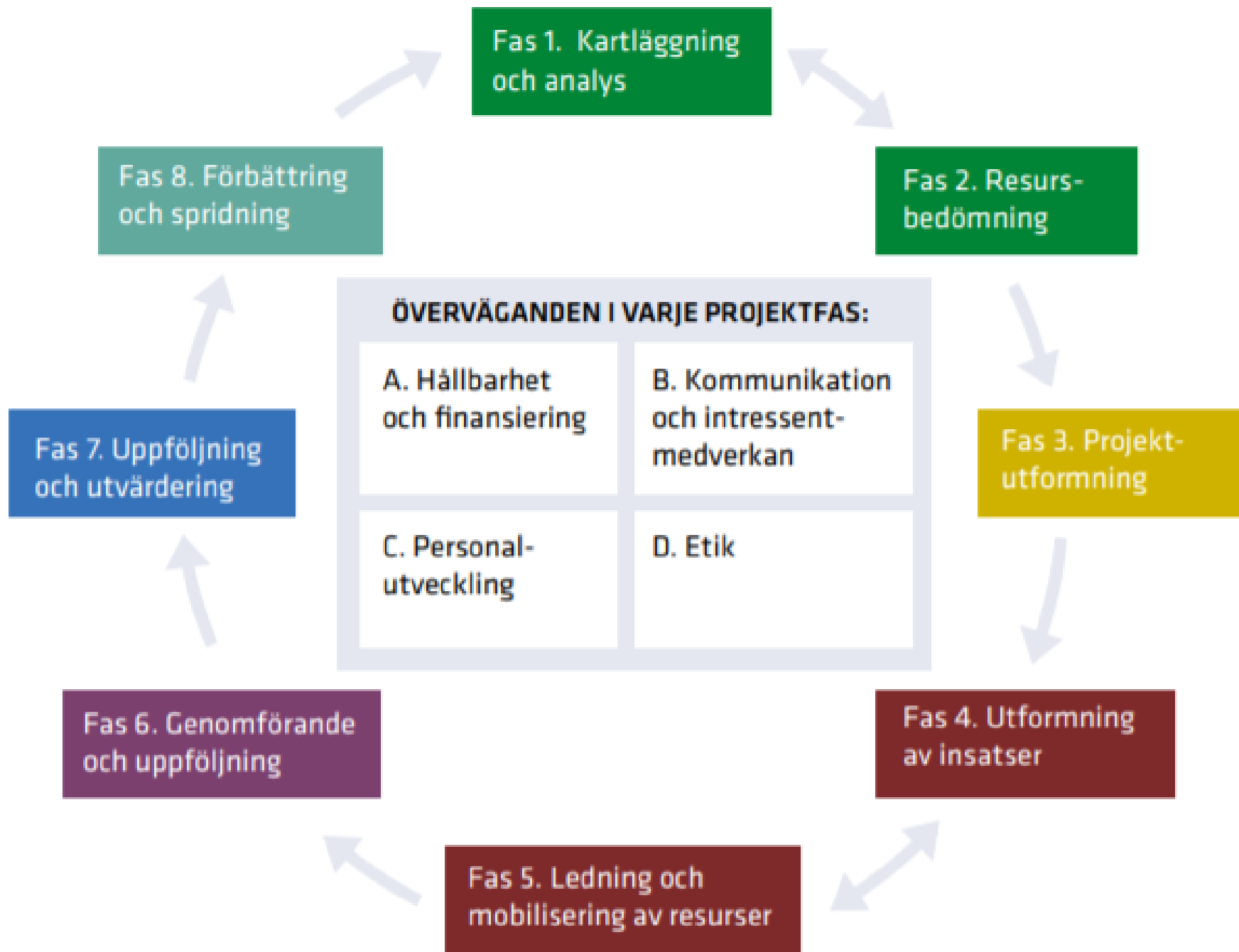
System 1. Autopilot orsak – verkan För mycket information ger motsägelser – kopplat till överlevnad – mindre energikrävande

System 2. Ser komplexiteten, behöver mer tid och tar mer energi av hjärnan – reflektion och tid ger system 2 en möjlighet att verka

Budskap: Ge system 2 en möjlighet att verka under din dag och gör det tillsammans med andra - reflektera

Led dig själv, led andra och led tillsammans!

- Reflektera över hur du kan ge öppna frågor (hur, på vilket sätt o s v) som leder tanken vidare (inte fel att ge förslag)
- Bekräfta gärna det goda som finns i en tanke
- Reflektera över vilka frågor som väcks hos dig när någon berättar eller får feedback, eller att du berättar själv
- Ge allas tankar utrymme i gruppen
- Se modellen och dess frågor som ett stöd för tanken

Hur EDPQS är upplagt

Tabell 1. Projektfaser och moment inom Europeisk kvalitetsstandard för drogförebyggande arbete

Överväganden i varje projektfas
A. Hållbarhet och finansiering
B. Kommunikation och intressentmedverkan
C. Personalutveckling
D. Etik
1. Kartläggning och analys
1.1 Känna till relevant lagstiftning och andra styrdokument
1.2 Kartlägga drogsituationen
1.3 Beskriva behovet – motivera insatsen
1.4 Genomföra målgruppsanalys
2. Resursbedömning
2.1 Bedöma tillgängliga resurser
2.2 Bedöma interna förutsättningar
3. Projektutformning
3.1 Definiera målgruppen
3.2 Använda en teoretisk modell
3.3 Definiera mål på lång, medellång och kort sikt
3.4 Definiera sammanhanget
3.5 Hänvisa till vetenskapligt stöd för effektivitet
3.6 Fastställa tidsplanen
4. Utformning av insatser
4.1 Projektera för kvalitet och effektivitet
4.2 Välja en befintlig insats
4.3 Anpassa insatsen efter målgruppen
4.4 Planera slutliga utvärderingar
5. Ledning och mobilisering av resurser
5.1 Planera insatsen – åskådliggöra projektplanen
5.2 Planera finansiering
5.3 Inrätta teamet
5.4 Rekrytera och behålla deltagare
5.5 Förbereda material

10

samtycke, speciellt när det handlar om barn och ungdomar eller andra som är särskilt utsatta.

Det är kanske inte alltid möjligt att följa alla principer för etiskt drogförebyggande arbete, men det etiska förhållningssättet måste framgå tydligt i varje projektfas. Följaktligen bör ett dokument tas fram för att skydda deltagarnas rättigheter, och för att bedöma och minska potentiella risker.

Följande vägledande punkter är viktiga att ta ställning till:

D.1 Medarbetare har tillräcklig kunskap om lagar, regler och andra styrande dokument.

D.2 Insatsen har en uttalad etisk grund som omfattar både medarbetare och deltagare.

D.3 Speciellt för indikativa och selektiva insatser tydliggörs fördelar för deltagarna och att insatsen inte orsakar skada. Möjliga risker och nackdelar beskrivs och beaktas. Personuppgifter behandlas konfidentiellt. Deltagares och medarbetares fysiska säkerhet säkras.

D.4 Insatsen utformas utifrån kulturell och social kontext.

Tabell 3. Checklista efter varje projektfas

Överväganden i varje projektfas			
Moment	Uppfyllt	Åtgärder	När
A. Hållbarhet och finansiering			
B. Kommunikation och intressentmedverkan			
C. Personalutveckling			
D. Etik			

14